

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Haziran 2024

Rekabet Kurulu Çalışan Ücretlerinin Tavsiye Edilmesini Grup Muafiyeti Kapsamında Değerlendirdi

Rekabet Kurulu'nun ("**Kurul**"), Doğu Otomotiv Servis ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ("**Doğu**") yetkili satıcı ve bayilerine istihdam ettikleri çalışanların ücretlerinde dikkate alınmak üzere baz ücret tavsiyesinde bulunmasının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ("**Tebliğ**") kapsamında olduğuna ilişkin kararı¹ ("**Karar**"), 15 Mayıs 2024 tarihinde yayımlandı. İş gücü piyasalarında rekabet kısıtlamaları Rekabet Kurumu'nun ("**Kurum**") son yıllarda sıklıkla incelediği bir alan olmasına rağmen, dikey bir ilişki kapsamında sağlayıcının alıcıya baz ücret tavsiyesinde bulunması ilk kez Karar ile değerlendirilmiş oldu.

Karar, Doğu'un yetkili satıcı ve bayilerine, satış ve satış sonrası hizmet alanında istihdam ettikleri çalışanlarına verecekleri ücret için il ve bölgelere göre değişebilen ve sektör ortalamasının üzerinde bir baz ücret tavsiyesinde bulunmasını konu almaktadır. Karar kapsamında muafiyet talep edilen uygulama, Doğu'un, yetkili satıcı ve bayilerinin çalışanlarının baz ücretlerine ilişkin tavsiye iletilmesi ve çalışanlara tavsiye edilen ilgili ücretin altında veya üstünde bir ücret belirlenmesidir. Bu doğrultuda Kurul, (i) yetkili satıcı ve bayilerin nitelikli insan kaynağı istihdam edebilmesi ve dolayısıyla müşteri memnuniyetinin artırılmasının Doğu açısından önemli olduğunu, (ii) bu kapsamda çalışan ücretlerinin otomotiv satışı ve satış sonrası hizmetler için önemli bir girdi teşkil ettiğini ve (iii) muafiyete konu ücret tavsiyesi uygulamasının etkilerinin esasen iş gücü pazarında

¹ Kurul'un 7 Eylül 2023 tarihli ve 23-42/796-280 sayılı kararı

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

ortaya çıkacağını değerlendirmiştir. Bu kapsamda Kurul, ilgili ürün pazarının "otomotiv satış ve satış sonrası hizmetlerde iş gücü pazarı" olarak tanımlanabileceğini tespit etmiştir.

Karar kapsamında Kurul, muafiyet başvurusuna konu edilen ve iş gücü üzerinden uygulanacak rekabet kısıtının anlaşma tarafları arasındaki dikey ilişkiye özgülenebilir nitelikte olup olmadığını incelemiştir. Kurul, Doğu ile yetkili satıcı ve bayileri arasındaki dikey ilişkinin otomotiv satış ve satış sonrası hizmetlerine ilişkin olduğu; ancak iş gücüne ilişkin getirilen kısıtın tarafların ana faaliyetlerine özgülenebilmesi nedeniyle, dikey ilişki çerçevesinde ele alınması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bu kapsamda çalışanların baz ücretlerinin tavsiye edilmesinin rekabet üzerindeki etkileri Tebliğ ve Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz ("**Kılavuz**") çerçevesinde incelenmiştir.

Tebliğ ve Kılavuz çalışan ücretlerinin tavsiye edilmesine ilişkin açık bir düzenleme içermemektedir. Bununla birlikte, Kurul somut olaya uygulanacak normun tespitinde Tebliğ'in 4(a) maddesini yorumlama yoluna gitmiş ve "alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi" hakkındaki düzenlemenin "çalışan ücretlerinin belirlenmesi" bakımından da uygulanabileceği sonucuna ulaşmıştır.

Bu kapsamda, iş gücünün yetkili satıcı ve bayiler için bir girdi niteliğinde olduğunu ve çalışan ücretlerinin sağlayıcı tarafından belirlenmesinin "alış fiyatlarının belirlenmesi" niteliğinde olduğunu değerlendiren Kurul, Tebliğ'in 4(a) maddesinin alış fiyatlarının belirlenmesi bakımından da uygulanabilir olduğunu değerlendirmiştir. Tebliğ'in 4(a) maddesi alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesinin, anlaşmaları grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaracağını ve fakat sağlayıcının yeniden satış fiyatı tavsiyesinde bulunması veya azami satış fiyatı belirlemesinin mümkün olduğunu düzenlemektedir. Bu doğrultuda Kurul, Tebliğ'in satış fiyatına ilişkin bu hükümlerinin uygun düştüğü ölçüde alış fiyatları bakımından da uygulanabileceğini tespit etmiştir. Dolayısıyla somut olayda Doğu'un yetkili satıcı ve bayilerine istihdam ettikleri çalışanların ücretlerine ilişkin tavsiyede bulunması, Tebliğ ve Kılavuz çerçevesinde "yeniden satış fiyatının tavsiye edilmesine" benzer nitelikte değerlendirilmiştir.

Kurul, muafiyet koşullarına ilişkin değerlendirmesinde ise Doğu'un otomotiv satış ve satış sonrası hizmetlere yönelik iş gücü pazarındaki (çalışan sayısı bazında) pazar payının Tebliğ'in 2. maddesindeki eşik olan %30'un altında kaldığını tespit etmiştir. Ayrıca Kurul, yetkili satıcı ve bayi çalışanlarının ücretlerinin iller özelinde ve kendi aralarında farklılaştığından hareketle, Doğu'un tavsiye ücret uygulamasının bayiler tarafından referans alınarak yeknesak bir ücret uygulamasına dönüştürülmesi riskinin düşük olduğunu belirtmiştir. Ek olarak, her halükârda ilgili uygulama bayiler bakımından bağlayıcı olmayacağından ve ücretler konusunda nihai karar bağımsız olarak bayiler tarafından verileceğinden, ilgili uygulamanın marka içi ücret rekabeti başta olmak üzere rekabeti olumsuz yönde etkilemeyeceği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda Kurul, söz konusu uygulamanın Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar vermiştir.

Sonuç olarak Karar, Tebliğ'de buna yönelik açık bir düzenleme olmamasına rağmen, çalışanlara ödenen ücretlerin sağlayıcı tarafından tavsiye edilmesinin grup muafiyetinden yararlanabileceğini

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

ortaya koymuş oldu. Dolayısıyla, Tebliğ'deki pazar payı eşiği ve diğer koşulları sağlayan dikey anlaşmalarda sağlayıcının sabit veya azami ücrete dönüşmemesi koşuluyla çalışanların ücretlerine yönelik tavsiyede bulunması, Tebliğ'in sağladığı hukuki belirlilikten yararlanabilecektir.

İLETİŐİM

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Dođa Seylan

dseylan@kolcuoglu.av.tr